

Szerkesztőségi iroda:
Brassai utca 60. sz. alatt,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó-hivatal:
Pollák Mór könyvnyom-
dája, hová a hirdetések és
előfizetési pénzek bérmen-
tesen intézendők.

NEMERE

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap,
a háromszéki „Háziipar-egylet“
és a s.-sztygyörgyi „önkéntes tűzoltó-egylet“ hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten-
kint kétszer:
szombaton és szombaton
előfizetési feltételek:
helyben háshozordva vagy
vidékre postán küldve:
Égész év . . . 6 ft. — kr.
Fél év . . . 3 ft. — kr.
Negyed év . . . 1 ft. 50 kr.
Hirdetmények díja:
3 hasábol posztosított, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyűttér sora 15 kr.

Előfizetési felhívás

„NEMERE“

című politikai, társadalmi és közgazdasági lap

VII. évfolyam II. negyedére.

Előfizetési feltételek:

március—december	4 ft. 50 kr.
március—sept.	3 „ 50 „
március—június	1 „ 50 „
Külföldre egész évre	8 „ — „

Az előfizetési pénzek a „Nemere“ kiadó-hivatalának Pollák Mór könyvnyomdájába Sepsi-Szentgyörgyön küldendők

Előfizelőinket szívesen kérjük előfizetéseiket megújítani, miután felesleges példányokat nem nyomtathatunk.

A „Nemere“ kiadóhivatala.

Konservatív törekvések.

Sepsi-Szentgyörgy, márc. 15.

Az osztrák ultramontanizmus jövő hóban győzelmet tartanak Bécsben s nem kevesebbet akarnak, mint s fanatikus hívők kezébe fegyvert szolgáltatni, megbuktatni a kormányt, törvényhozást, az értelmiséget leszo-
ritani a politikai és társadalmi élet teréről, felforgatni a létező politikai rendszert s a társadalmat újja-
lakítani céljaiknak megfelelően, szóval szervezni s keresztülvinni az ultramontanizmus izgatást.

Az ultramontanizmus e mozgalma nem lehet közö-
nyösreánk nézve, nem, mert az osztrák ultramontaniz-
mus által kiadott felhívás a magyar-osztrák monarchia
összes katolikusaihoz van intézve, s nálunk Magyar-
országon is már mutatkoznak jelek, melyek az ultra-
montánizmus izgatási terjedésére mutatnak.

Ausztriában az Auersperg-Magyarországon a
Tisza-kabinet megbuktatása a cél, hogy a konserva-
tismus embereit, nálunk Sennyey Pál bárót emelje
kormányra.

TÁRCA.

Adria leánya.

— Novella. —

Írta: Székely Jánosné, Luce Sarolta.

(Folytatás.)

Menjünk tehát Alferini lovag várába.

A csendélet nyáron a szabad természet ölé-
n magányt oly édeséssé tette a két nőnek s ha napokon
át kertjük virágain és gyümölcsfáin zöldellő lugosai-
kon kívül más társaságot nem élveztek is, boldogok
voltak. Egyetlen igaz barátjuk, St. Denis herceg gyak-
ran ellátogatott várukba és olyankor a velencei ese-
ményeket nekik oly érdekesen adta elő, mintha jelen
lettek volna az udvarnál.

Egy napon azon hírről lepte meg őket, hogy az
öreg doge meghalt s a nemzet gyászt ültet.

Bianka éppen virágai közt a kertben mulatott és
anyja a terrason kézi munkán, himzésen dolgozott,
melyet Velence minden rendű és rangú nője gyakorolt,
a csipkezei szép fehér himzésen.

Egyszerre lódobogás veri fel a kültői csendet.
Bianka elpirul; lelke legtitkosabb gondolata Giacomo
volt és egy hang azt sugta szíve mélyén, hátha ő mint
átváltozott lovag jön hozzá.

— Jó reggelt kedves urnőm! vajha boldog nyu-
galmukat ne zavarnám. Kaptak e tudósítást legköze-
lebb Lorenzótól?

— Jó reggelt herceg, barátom! — szól kezét
nyújtva Alferinénél, melyet St. Denis herceg tisztelet-
teljesen ajkához emelt, miattl Bianka tiszteletteljesen
meghajolt. — Mi szíves kérdését illeti, erre válaszon
az, hogy férjem legközelebb tette azon kedves ígéretet,
hogy minket nemcsak viszonzhatatlan, midőn egyszer-
mind a dogának szótát ad és a tisztekel közli küldé-
tésének eddigi eredményét a politikában.

— Derék Lorenzom! vajha élete oly hosszúra
nyulna, hogy dicső reform-eszméinek valószínűsítésén örülne
hona és népének áldását megnyerve, családja szenté-

Elő van készítve minden, hogy ugy Ausztriában,
mint Magyarországon konzervatív kormány vegye az
ország ügyeit kezébe s boldogítsa a liberalizmussal
ellentétben álló kormányzói elveivel az egyes ál-
lamokat.

A konzervatívok uralomra jutása a monarchia
mindkét felében egyjelentőségű lenne az alkotmányos
élet elfojtásával s a retrograd eszmék uralomra jutá-
sával. Ezt egyik állam sem akarhatja, ha csak az al-
kotmányos élet eddigi vívmányait megsemmisíteni, a
társadalmat egyes politikai és vallásos propagandák
uralmának kitenni nem akarja.

Nem közömbös főképp e mozgalom reánk ma-
gyarokra nézve, kiknek állami élete az alkotmányos
intitúciókhoz van kötve, kik tudjuk, hogy alkotmányos
életünk létüvel állami életünk is megsemmisülni fog.

Kettő között választhat Magyarországot: vagy
megmarad a Tisza-kabinet mellett és elfogadja a bank-
kiegyezést — vagy eldobja a bankkiegyezést s azzal
együtt Sennyeyt s az ultramontanizmus uralmának ké-
szíti elő az utat.

Mi hiszünk a nemzet határozni, egy önálló s
alkotmányos nemzet hazafiás érületétől verhatóan fog
határozni s inkább megnyúzik a Tisza-kabinet által
eszközölt, habár csekély eredményben, mintsem állami
életünk fölfeltételt: az alkotmányosságot tegye kockára.

Magyarország a vallástürelém házája volt mindig,
az egyházi felekezetek jogosultsága felett kitért viszá-
lyok sohasem vertek magas hullámokat, az egyes fe-
lekezetek egyházi viszonyait igyekezett rendezni maga
az állam és lehetőleg a jogegyenlőség elvén Ennek
következménye, hogy Magyarországon nem létezett és
nem létezik külön katolikus kérdés, mely a kath.
egyháznak az állam rovására jogokat szerezni, supre-
máciáját biztosítani akarta volna. A papág pedig ha-
zafiás volt mindig, életét, vagyonát a szeretett hazáért
áldozatul hozta mindig.

Az elősoroltak feljogosítanak hivatunk, hogy egy
ultramontanizmus uralomnak nem kedvező a talaj nálunk,
feljogosítanak hivatunk, hogy egy ultramontanizmus uralom
létrejöttét maguk a katolikusok sem óhatják meg, nem,
mert igen jól tudják, hogy ez egy jelentőségű lenne
a magyar-alkotmány megsemmisítésével.

Midőn államunk élete, alkotmányunk forgott kér-
desben együtt éreztek e haza minden vallású lakosai,
együtt fogtak érezni most is, midőn ez ezek vannak
fenyegetve felekezeti érdekeikért hevült politikai pro-
paganda retrograd törekvései által.

Tartunk együtt, hogy legfőbb állami, nem-
zeti érdekeink megóva lehessenek.

lyében babérain pihenhetne. Signorina, signora! ne
ijedjenek meg, de nemzeti gyászunk van: a doge ma
virradóra meghalt. Ő oly nagy és dicső volt, hogy
kétkedve, ha vajjon fia fölére-e majd ez eszmény, a
köztársaság megrendülése igenis indokolható. Stefano
már kikiáltatott, régi és általános nemzeti törvény sze-
rint. „Le roi mort, vive le roi!“

— A király meghalt, éljen a király! — mond
busan Alferinénél; — de a meghalt dicső egy hosszú
élet érdemköszoruját viselő fején, melyet sirjára téve
a nemzet, azt babéroknak nevezheti.

Igy társaloga, a vár belsőjébe mindhármán el-
tűntek.

Dalmácia fővárosa Zára ünnepi színt ölt.

Az új doge, aki egyszersmind dalmát herceg és
kegyur, a következő napokra összehívta a két hon, t.
i. Lombard-Velence és Dalmácia minden lovagját és
azok családait a lovagjátéka, melyet uralkodása má-
sodik évében Adriai eljegyzetése előtt és szokás
szerint Velence minden dogája rendezni szokott, s ez
által megismerkedik hűbéreseivel és a nemzet színe-
jével, mely fölött uralkodni őt választá az isteni
gondviselés.

Az utakon lovagok és azoknak kísérete szágul-
dozott. A gyaloghíntők, melyekben a nobilek nejei, le-
ányai, udvarhölgyek tettek látogatást egyik palotától
a másikig, hol a következő napok táncmulatságairól
és az ottaló megjelenésre szükséges kellékekről, a
tornáról, lovagokról stb. társalogtak, estélyeket ren-
deztek és ott ismerkedtek.

Az ily szellemű estélyek egyik legfényesebbje a
dalmát helytartóé, ezen jöttek leg többször össze. Az
ismerősök, kik minket közelebből érdekelnék, Alfe-
rini és családja itt vannak.

Bianka szépsége és szelleme által minden jelen-
levő nő felülmúl, pedig itt csak válasszottak jelenhet-
tek meg mindkét hon nemesi osztályából. St. Denis
herceg nyilatkozta szerint a Louvre salonnai sem mu-
tathatának fel dicsőbb nőalakokat. D' Estrée Gabri-
ella, Poitiers Diana, festői alakjai mellett bizony meg-
állhatának.

A keleti kérdés.

A válság küszöbén. Semmi kétséget sem szenved
hogy a „háború-e, vagy a béke“ kérdését illetőleg
közvetlenül az eldöntés előtt állunk. Ugyanis mint Lon-
donból távirják, Suvaloff gróf, a londoni orosz nagy-
kövét, ki Párisból visszatért az angol fővárosba, teg-
nap közlő Derbyvel az Ignatieff tábornok által hozott
orosz jegyzőkönyvi tervezetet, melynek aláírásával a
porta kötelezné magát a keleti keresztények részére
megállapított engedményeket elfogadni s életbeléptetni,
s mely jegyzőkönyv az európai nagyhatalmak általi
aláírás folytán „európai szerződés“ jellegű nyerné.
Ezen okmány sem formaszertű biztosítási követelmé-
nyeket, sem megtorlási rendszabályokat nem tartalmaz
azon esetre, ha a porta az elvállalandó kötelezettsége-
ket nem teljesítené. Ez új orosz javaslat csupán a kü-
rül forog, hogy a porta egész Európával szemben kö-
telezze magát a kívánt reformok keresztülvitelére. —
Az első pillanathban szinte meglepi az embert Orosz-
szágnak e „szelid“, „békészerető engedékenység“, —
pedig hát tudja Pál, mit kaszál, Ignatieff magyon jól
ismeri ugy a konstantinápolyi, mint a londoni hangu-
latot, s ez az egész jegyzőkönyv-história csak azért
lett általa színre hozva, hogy azon esetben, ha Anglia
vagy a porta vonakodnék azt elfogadni: Oroszországnak
meglegyen a látszólagos ürügy a háború-kérdés
Hanem Angliának is van esze, — az ottani vezénylő
körök nem engednek guszkra port hinteni zsemeik közé,
s Ignatieff tábornok eme tervjavaslatát nagyon bizal-
matlanul tekintik, fölismerve benne a báránybőrbe
öltözött farkast. Egyébiránt Oroszországnak is könnyen
a tyukszemére lehetne lépni: föltéve ugyanis, hogy
Európa és a porta aláírják ama jegyzőkönyvet, akkor
azt lehetne követelni Oroszországtól, hogy haladé-
nkülön vonja vissza csapatait, miszerint Törökország
beválthassa kötelező ígértét; mert hogy formaszertű
hadi állapot közepett az oly messze kiható reformok
keresztülvitele nem képzelhető, azt az orosz békeko-
vácsolás képviselője, Ignatieff sem tagadhatja.

Hogyan fogadták az orosz javaslatot Berlinben
és Párisban? Bismarck herceg nem csak nincs ellen
Ignatieff tervjavaslatának, de sőt helyesli azt; — Pá-
risban szintén határozottan pártolják. Az is egy jele
az időknek, hogy Berlinben keményen kezdik megát-
madni a párisi szerződést, melynek megsemmisítésére
törekedik az orosz is. — Bizony ebből a „keleti kér-
dés“-ből még könnyen egy kis „európai zivatar“ ke-
rekedhetik.

Oroszország és Anglia közt egy igen kényes el-
térési pont az, hogy az angol kormány felhívatalos

— Barátom! — mond Alferinének, — ne vedd
elfogultságot és részrehajlásnak véleményemet, mert ko-
rom és érdekeim miatt távol állok attól, hogy leányod
jövőjére, életére befolyást gyakorolhassak, mert lény-
es és életkora a költészet világába lehet még csak hony,
de ő hivatva van tehetségei, szelleme, nagy szépsége
és nagy erényei által uralkodni ugy a szíveken, mint
valamely nép felett.

— René, hidd el, ő nem e világból és e világba
való és végzete nem az uralkodás, de a csendes sze-
relmi boldogsághoz élni és meghalni. Hiában! Vannak
lelkületek, melyek az istenség eszményét inkább meg-
közelítik; ezeknek jelszava: hit, remény és végtelen
szeretet. Eme jobbakat nem boldogít sem világi fény,
sem rang és uralkodás, életük hasonlít egy költői
álomképhez; születnek, szeretnek és . . . meghalnak,
— sohajjta a merengő atya.

— Ertelek Lorenzom, hagyjuk e tárgyat. Nézd,
épen most lépett be a doge. Mily nemes arc és alak,
a szívósság, jellemeszlárdság, lovagias érzelem szép
jövőt engednek remélni a köztársaságnak ifjú feje-
delmére nézve. Mint pirulnak, nőnek, leányaink, ha
feléjük közelit. Im a bájos Cornaro Katharina, ki előtt
meghajol és társalog; ott a három grácia: Doria Gab-
riela, Contarini Lukretia és Malipieri Rosina, mind-
három szépségnek egy szivdobbanása az ifjú Stefano
dogeért, ki azonban Venust, a szépség istennőjét imád-
ja leányod Bianka személyében. A gráciák, nem vére
észre általa, epednek. A búszke, bájos Cornaro Kata-
lin inkább lemondana leendő öröksége, Cyprus szige-
téről, semhogy elárulná azt, hogy a dogét szereti.
Hiában! mind e szép csillagok egymást kergetik.

— Alferini Bianka signorát itt me itt fölfelelem
a holnapi és következő napokon tartandó tornának a
kegyurnő tisztéire, a győztesek jutalmát osztogatni,
mivel fejde mi mostohám, az általam hön tisztelt és
szeretett özvegy, Morossini Arabella zárdába vonult és
ott tölti az ideig özvegyességi gyásznapjait; méltóbb
helyettesítője a trónon nem lehetne, mint ön, Bianka
d' Alferini.

— Köszönöm, monsignor e kitüntetést; — szól

uton azt adta tudtára Oroszországnak, hogy nem öljátja, miszerint egy esetleges háború alkalmával Kis-Ázsia is belevonassék a hadműveletek körébe. Ez az angol kívánság meglehetősen visszafogott volt: Pétervártól egy katonai, mint a diplomáciai körökben. Az oroszok ugyanis azt tartják, hogy Anatólia Törökországnak legkevésbé védhető részét képezi, holott az európai Törökország a nevezetesen ennek Dunamenti része, Bulgária, kitűnő védelmi állapotba van helyezve. Az oroszok éppen nem tartják valószínűtlennek azt, hogy egy orosz török háború esetén Kis-Ázsiában a törökországi örmenyek mind fellázadnának és az orosz haderőhöz csatlakoznának. De másfelől arra is számít az orosz diplomácia, hogy Anglia éppen attól való féltelmében, miszerint Oroszország Kis-Ázsia felől is támadni fog Törökország ellen, ráveendi ezt, hogy elfogadják és megadják az orosz részről követelt biztosításokat, — sőt esetleg, mint a „Pol. Corr.” pétervári levele mondja, tán még együtt működni (!) is fog Anglia Oroszországgal az európai Törökországban, csak hogy az orosz ne támadjon Ázsia felől is. — Az utóbbi időkben sokszor lehetett olvasni híreket és tudósításokat arról, hogy Oroszország szövetségbe vonta Perzsiát is. Úgy látszik, a híresztelések nem voltak egészen alaptalanok, — legalább is tény, hogy Anglia most közelebbi szövetséget kötött a khelati khánsággal, melynek éle az orosz-perzsa szövetség ellen van intézve.

Szerbia egész területéről már kivonultak a török csapatok.

Több téves nézet felvilágosítása végett a tanügy érdekében.

A „Nemere” f. évi 18-ik számában volt szerencsém Háromszék álláspontját jelezni szemben az alreáliskola nézettel; de hogy a nézetek még jobban tisztuljanak a közönség előtt, nem tartom feleslegesnek folyó év március 6-án tartott közigazgatási bizottság elébe terjesztett s a nagyméltósági vallás és oktatásügyi miniszterium által megmult évben leküldött, a baróthi és sepsi-szentgyörgyi felső népiskolát érdeklő rendeletre adandó indítvány s arra vonatkozó pár téves nézethez hozzá szólni. Megkívánja ezt Háromszék jövője, s meg a „Nemere” hasábján valódi szakértelemmel szerkesztett közgazdasági fejtegetések, melyek híven tartják előnkbe vidékünk folytonos szegénységét s jövő tönkretűnését: de a nézetek szétszórói úgy látszik figyelembe sem veszik ezeket, mint sarkpontokat, melyekre alapítani lehet csak, ha egy szakiskolát felállítani vagy eltávolítani ohajt az ember.

A jelzett ministeri leirat csak is a körül forog, hogy miután a baróthi s sepsi-szentgyörgyi felső népiskolák jelen szervezőik mellett nem felelnek meg a hozzájuk kötött várakozásnak, ki kell puhaltatni és pótolni a hiányokat, s erről ténészek jelentés a nagyméltósági miniszteriumhoz.

Midőn pedig javításról, hiánypótlásról van szó, hivatalos jelentésben hall az ember iskolák eltéréséről, új építményről, mely költség tekintetében úgy áll a pótláshoz, mint 1000: 1-hez. Javaslatba hozatik ugyanis, hogy miután a baróthi felső népiskola népessége, az eddig elért eredmény nem üti meg nemcsak az egész évi kadást, de a miniszterium által nyújtott évi 4 ezer frt fizetést is, ezennel szüntetések be az iskola és helyébe állíttassék egy 6 osztályú községi iskola; midőn pedig a vidéken is a községi iskolák a törvényre rendelték szerint rendes községi iskolákká lesznek alakítva és alaposan képzett növendékeket adnak a felső népiskolának, akkor az ismét állíttassék vissza. Erre rövid válaszon a nagyméltósági vallás és oktatásügyi miniszter urnak mult év november 9-én a képviselőházban, egy interpellációra tett nyilatkozata, mely így hangzik: „Igen könnyű egy intézetet felállítani, de megszüntetni rendkívül nehéz. A localis érdekek oly erősek, hogy ha tanintézetet megakarunk szüntetni, egész forradalom keletkezik, az aztán visszahangzik itt a képviselőházban is.”

Hogy a baróthi felső népiskolára vonatkozó javaslat céllenes, azt eléggé mutatja a jelzett ministeri leirat tartalma, mely csak az ottani hiányokat öhajja kipuhaltatni, mire vonatkozólag a baróthi felső népiskola tanító urak egy szakértelemmel készített emlékiratot terjesztettek be Háromszékmege tanfelügyelőségéhez, a mi tulajdonképpen legilletékesebb nézet a kérdésről úgy tisztázásához, de miből a javaslatba egy árva szó sincs bele foglalva.

Tekintve Háromszék mező- és erdőgazdasági érdekeit a sepsi-szentgyörgyi gazdasági szakosztállyal megföldelt felső népiskolát illető passusa a javaslatnak oly ellentét a józan logikának, hogy az iskola tekintélyét rontó téves nézetek jellemzésére szót találni nem is lehet.

Néptelennek nevezni el egy oly iskolát, mely szűtlelésétől kezdve évente folytonos szaporodásnak örvend; mely vizsgálva szakértő hallgatók tetszését és megelégedését nyerte ki minden alkalommal, mely arányba vetve a több osztályú gymnasium, vagy bármely más rangú iskolákkal — tekintve 4 évi életpályáját — megkerülte pályatársait, melytől függ Háromszék anyagi felvirágzása, mit a népesség szaporodása mutat, megtagadni álláspontját, csekély képességgel illetni növendékeit, midőn a kobeletből kibocsátott növendékek közül az udvarhelyi realtanoda 4-ik osztályában egyik első, másik pedig negyedik lett. A szakélykeresztúri tanító képezésében ugyan ezen iskolából került növendék foglalta el az első helyet az 1875-ik évben az első tanfolyamban. Kolozsvári tanító-képezésében az első év végzetével ezen iskola növendékei mindnyájan teljes ösztöndíjt nyertek, oly eljárás, mit sem a közönség sem magasabb körök tetszéssel nem fogadhatnak.

Az említett jellemzés után javaslatba hozatik az iskola megszüntetése, és állíttassék fel helyette egy polgári tanoda német és francián nyelv tanítását, mint ha a szakély nép francia és német nyelv tudományból élhetne több mint ezer év után! Sok ember tud és tudott hazánkban nemettől, de nem tudta azt, mi szántóföldünk erejét s bércecs helyeink fáját, mint azok legfőbb jövedelem ágát, megtartatni volna, hogy az utónemzedék egy jövedelmező faipart kezdhesen jóléte valóstására.

Tekintünk meg a szakférfiak nézeteit, ezek között Cseh Pál végzett erdőzést két közleményét a „Nemere” 16. és 17-ik számában, ki a többek közt így nyilatkozik a gelencei emberről: „A fűrészvezető 15–20 cm. átmérőjű egy néhány tőnek csufolt boronája mellett, fűrészelője oldalához támaszkodva, s talán önmagában meá culpat rebegve szomorúan tekint fel a félelmesen kopár tetőre, mely alatt jobb időket látott fűrészmalma fekszik.” Így szól tovább: „Nézetem szerint célszerű volna az erdőgazdaság alapelveit és a rendszeres erdőkezelésre s erdővédelemre vonatkozó rendszabályokat a népnevelés, párhuzamban a nemzet és erdőgazdasággal, tanítani, mint egy erkölcsi szabályt.”

Midőn a közönség köréből egy szakférfi öhajja azt, a mi már második éve foganatba van véve mindkét felső népiskolánál — az ismertetést lásd a „Nemere” mult évi decemberi számaiban — akkor a javaslat tapintatlan nézetek kíséretében egy polgári iskolát ajánl Seps-Szentgyörgyre a felső népiskola helyett, oly iskolát, melynek helye egy ipartűz és kereskedelmi, nem pedig egy mező és erdőgazdasággal foglalkozó vidék és város, mely költség tekintetében a javaslat szerint közel 35–40 ezer forintba kerül.

A helyi viszonyok tanulmányozása szempontjából tessék még megtekinteni a „Nemere” f. év 9-ik számában a „Székely mivellődséi és közigazgatási egyet”-nek a képviselőházhoz benyújtott kórvényét.

Hozzak-e még fel példákat? A vidéki lapok arra való, hogy helyi kérdéseket tisztázzanak; bele tettehát egy oszloai értelmes szakély embernek a háziipar-egyesület titkárához intézett egy iv terjedelmű leveleből következő passust: „Székelyföld helyeségei közül Osdola egyik, a mely naponta gyönglüt anyagi és szellemi vagyonában, s ha a hazában valahol övszer szükségesek alkalmazásába vétetik vagy vétetni szándékolatik, ez a helység az, melynek ös lakóai minden jóra használható készségei mellett epedve várják azt. Idézi atyáink ézen szomorú jelleggel bíró pár sort is:

Mégis rongyos, mégis éhes.
Közel áll az elveszéshez.

Kérdem már most, hány községet találának meg ilyen állapotban? Ezeket hiában traktáljuk francia nyelvvel, mert éhesen maradnak!

A mint látszik, meg volt az ok, mi a magas kormányt iflyéle szakiskolák felállítására vezette; meg van az ok, miért fenmaradásuk szükséges, s mégis akad nézet, mely támogatását megvonja tőlük. Tisztázuk csak a nézeteket!

Azt mondja az egyik nézet, különösen a szakosztályra vonatkozólag, hogy mit tudhat azon 14–15 éves gyermek a gazdaságban előmozdítani csekély ismeretével, hiszen mindent efeled, míg a sor rá kerül. Kérdem a nézettől, tud-e esetet arra, hogy va-

laki ügyvédi irodát nyisson, míg az elmélet szabályainak gyakorlati alkalmazását egy praktikus egyén mellett sajátjává nem tette? Vagy bizza-e valaki ügyét ilyen egy oldalú egyénre? Így áll a dolog úgy a felsőbb mint alsóbb iskolákban végzett növendékekkel is; a növendékekben csak a csira van meg a helyes irányban fejlődésre, csak idő és alkalom kell hogy életre vergődhesen, ha korán kidugja orrát, a der azonnal megcsipi. Ne tessék tévesen szem elől, hogy kis tudósok lesz a nagy tudós, mint kis csirából a nagy cédrus; ki kicsiny korában alaposan nem kezd, abból csak tudakos lesz, mely végére elbukik. Bizonyára többet fogunk tudni ezek, mint a ki gymnasiumot s egyebet is át élt, mégis az ákácmagot nem tudta elvetni utasítás nélkül!

A mi a szakosztály bivatását illeti, nem lehet attól oly széles működést vágni, mint az némelyek előtt lebeg. Nézzük csak a nagyméltósági vallás és közoktatásügyi miniszter ur nyilatkozatát a képviselőház előtt: „A gazdasági szakosztállyal megföldelt felső népiskolákat nem lehet ugyan teljes és tökéletes szakiskoláknak nevezni, mivel ezek az igazi gazdasági szakiskoláknak csak helyettöltői. Azonban nálunk, hol a közönség még most nem igen hajlandó a valódi gazdasági szakiskolákat kellőleg méltányolni és hasznára fordítani, a gazdaság tanulmányának ügye iránti hajlam nevelésére, az afféle intézetek felhasználására szolgáló szükségzet megszilárdítására ily átmeneti módra és eszközre van szűkség. A gazdasági szakoktatást, kivéve a felsőbb gazdasági intézetekhez csatolt egy pár földműves iskolát, még ezental is jó ideig a felső népiskolához kell csatolni mindaddig, míg néptünk azon hitre nem lehet téríteni, hogy a mezei gazdaság iskoláit éppen úgy tanítani való tudomány, mint minden más egyéb tanulni való, melyet csupán a kézigazgatók látásából és utánzásából nem lehet alaposan megtanulni.”

A másik nézet ezen kérdést veti fel: „Mi jövedelem van a gazdaságból?” Nem volt felelet rá, de én szükségesnek tartom felelet adni. Jól tudja mindnyájunk, hogy éppen a volt és az baj néptünk életében, mert től folytán a legnagyobb rész megtudta s megtudja mondani gazdasága jövedelmét, mert öszel eladta terményeit s a számadást bezárta. Kérem szépen, a mi van, az nem vess el, azt a számadás zárasa fogja megmutatni, mikor az intézet csekély termése elárulva lesz tavasz folytán jobb árak reményében. Rendese gazda aratás előtt zárja számadását.

Láthatjuk a fentebbiekből, hogy téves a javaslat s a mellette sorakozott nézetek, nincs alapjuk sehol. Kíváncsn olyait, mi költség, mi megsérti a helyi viszonyokat, mi csak pium desideriumnak való, midőn Seps-Szentgyörgy és vidéke az idő folyamában egy kereskedőhelyé alakul át. Legnyúkn méltányosok mag kormányunk tappointos, jóskáró eljárása iránt; cselekedjünk a ministeri leirat szellemében; ne kockáztassuk néptünk jövőjét és szellemi tekintélyünket. A nyilvánosság elé van bocsátva a sepsi-szentgyörgyi felső népiskola tanítói karának nyilatkozata a magas leiratra, nézegezzük azt át; olvasgassuk el „Nemere” közgazdasági cikkeit s akkor teremtsünk, mit teremteni kell.

Seps-Szentgyörgy, 1877. márc. 12.

Bene József,
gazd. szakitanító.

Felekezeti népiskoláink némely községen a jelenkorban.

As 1868. év 38. t. c. és az 1876. év 28. t.-cikk világosan körülírja, rendezi, módosítja az iskoláügyet; olyan szépen, olyan világosan meg van írva a papíron, hogy a mikor elolvassa az ember, gyönyörűséggel telik el a lelke s eszébe jut: Én istenem, ez is egy fogantat az isten országának megalapítására, hogy jöjjön el mentől hamarabb, melyért annyiszor imádkozik az ember nyomorúságainak közepette.

A közoktatásügy a jelzett törvények alapján országos kormány felügyelet alatt van; már most csak legyenek erőfesz, buzgó, munkás egyének, akik megértessék a néppel a kor intő szavát, meg azokat a jó törvényeket, melyek az emberiség önlede céljának boldogságát, virágzását rejtik magukban, de ehez egyetértés, jó indulat kell egyik a másik iránt, aljozatkozás a közjóért, a közérkölségért, a közvallásosságért, a felebaráti szeretetért, az istent teljes szívvel és lélekből imáadásért, továbbá bizni önmagunkban és a magas kormányban, kinek népe boldogsága szívén fekszik.

Eddigi népnevelésünk nagyon autonóm volt és az ma is részben. Hogy minő dicsőséget mutattunk s minő erélyt és kedvet az iskolázatásban a nép között: tanuja a megalapított országos iskolai törvények foganatja. Egy része a népnek a népbútitók által annyira el van ijeszte és félrevezetve az iskolai törvényektől, hogy ha a jobb érzésű szólni akar erről, halálos ellenségesnek nézi a népet s ez nem is csoda a szegény néptől; hiszen ő a mostani iskolázatási rendszerhez nem volt hozzászokva, de még az ezeltőltekhez sem. A mostani törvények szigorúan megkívánják iskolázatását a tankötelezeteknek, a mostani iskola fenntartása több áldozatot, több tevékenységet követel a néptől, mint az eddigiek, ehez pedig a mi autonóm iskoláinkhoz szokott nép nem ragaszkodik, ezt inkább kedveli mint amazt, mert atyáskodó, élénző volt s az ma is, a nép igen természetes, ebben a sok kiadás s kevés bevétel világban, inkább szereti azt az iskolát, a melyre nem kell sokat áldozni, fáradni, azt az iskolát, a hová szokás szerint becsapja a szegény kis ártatlan gyereket az oktanál általánál alább valólag; mert mikor az oktanál állapotok csordába adja, így

önérzettel Bianka — úgy fogadom el, mint fejedelmi parancsot.

— És nem mint szerelmem legérthetőbb nyilatkozatát? — suttogja mellé ülve a doge.

— A szerelmem számomra nem e légkörben virul, monsignor, és ön érdemtelne pazarolja a nemes nagy szívének általam nagyra becsült szent érzelmeit, hogy nem öszathatom és viszonzathatom, nem önhibám, de szívemé.

— S e szív egykor nem meglelhet jól érettem és nem tarthat-e méltónak szerelmére? Adjön próbaidőt, kívánjon bármint, lemondást, kizoztatást és bármily kínos fájdalnak árán megszerezzezi e kincset én üdvömnek tartom.

— A jövő, mely istené, nincs hatalmamban; jelenem még enyém. A honleány, az alattvalónő késő életét áldozatul adni honáért és fejedelméért, kit nagyra becsül, de szivét és szerelmét el nem adja soha, — mond fölemelkedve helyéről Bianka, és Cornaro Katharinát fölkeresve, mindketten elhagyták a termet.

Tárogatók hirdetik már kora hajnal óta Zára tizenkét részében a mai lovagjéteket, és a hercegi vár tornayáról a két ország címerével és színeivel egy óriás lobogó leng; a magaslattól, melyen a vár diszlik, egy fényes menet indul lefelé. A júliusi nap hűvét enyhíti még a reggeli hűs lég. A menet beláthatatlan hosszú sora lassan ereszkedik le a széles úton, festői szép lovagok és lovagnők, mindeniknek nyeregyszerűsége, urodalmakkal fölérő kincsalmaz, gyémánt, brilliant, safir, rubin, smaragd, türkissel behintve, forgók, melyek a fővegek, barettek díszét képezik, meés és szemkápráztatók; az ezeregy gy tündérvilágát, a lovagkor renessans korszakát képviselik, a nap sugarai milliárdszor törnek meg e tünneményeken. A nők uszályait messze lebegtetgi az adriai tenger szele, mely eddig elhat; a szinpompa méltó a fényes, mesés lovagkorhoz, melyben történetünk játszik.

(Folytatás következik.)

szól a pástornak: „Ügyeljen kend reájok, hogy haza ne kíváncsozzanak, terelje jó legelőre, hogy ne éhezzenek és szomjúhozzanak szegény párák.” De a gyermek csak felküldi amugy durván némely szülő, rongyosan, piszkosan: „Eredj, lássa, mit csinál veled a tanító.” De még jó, hogy ezt is teszi s nem fél a 40—50 kr. tandíjot egész éven át, meg egy néhány krajcár iskolatiszogatási, futási díjtól, mert még ez is sok a szegény embertől ilyen szegény világban. S aztán hogy jut ki spiritusára naponta 5—10 kr.; e miatt könyvekre, írószerekre nem is gondol, azt vegyen a pap s a mester, „mert ha ők nem volnának a faluba, nem kellene iskolába adni a gyereket; ők csinálnak minden iskolai költséget.”

Szidják, átkozzák a szegény papot, tanítót. Szegény tanító, szenvedsz eleget 120—130 frt fizetésért, mely egész évi fizetés, a mi autonómiauk szerint némely egyházban. Így aztán lássa: hogy él meg; de tanítson a mai kor igényeinek megfelelőleg, lelkiismeretesen. Már aztán fázik-e? van-e mit egyéke? miből ruházódik? azt nem kérdi senki se a paptól, se tanítótól. Ehhez, rongyoskodik, istállót takarít s itatja, eteti a szegény jószágokat; ez nem tűnik fel senkinek; de ha nem tanít, ha pontosan ki nem tartja az órát: na aztán vigyázz tanító! mert éppen ezt lesi a nép, s mihielyt látja, hogy te egyébbel foglalkozol; ha van valami tücski-hajtsdki-féld, s ennek is eleget akarsz tenni, hogy élhess valahogy, a tanítás maradj: na aztán, van zaj, lármá, hangzik: „Nem tanítot a tanító, korhelt, hanyag, tevékenek.” Pedig szegény jámbor tanító későre fekszik, jókor kel fel s azt se tudja: az iskolai tantárgyakra készüljön-e, a jószágait lássa-e el, gyermekeit, magát, családját elégtelen-e ki étellel, itallal, ruházzal, meleg szobával. Fa nincs, liszt kevés, ázalék semmi, pénz . . . oh, ez a legkevesebb! Na szegény felekezeti tanító, itt a pályád jutalma. — De ne csüggedj; nem vagy egyedül, így van szegény papod is. Ő is forgatja a béres-ostort, a vasvillát, meg a kapa, kasza nyelét, meg az ekaszarvat; megfésüli az ökrét, a lovat, ganéz, erdől, de azért mégis pap; s mint ilyen foglalkozásával gyakran gunyolódik a nép ilyformán: „Olyan mint egy béres, nem is látszik papnak, nem tanul, nem olvas, nem prédikál.” Némely papra nézve igaz van a népek, de nem mindenikre talál az olyan körülményű papok közül; egyik tanuló s a papi méltóság szerint járna el, de nincs módja henné; ha meg akar élni, béres módra kell dolgoznia, mert 200—300 frt kepeből nem jön ki. Sok jól ké-szült fiú és pap elrusztukodik, eikdelvetlenül a roz-sz fizetés miatt. Miől éljen? miől ruházódik? a fi-ze-tés még erre sem elég, hát könyvre, lapokra? hát a családnak? s aztán ne maradjon el a világtól s ne legyen csúfja családostól a világnak? Oh, ti szegé-nyebb papok, mikor jön egy jobb kor?

Ime, édes tanító ur! ne féljen, mert van osztó társ, erről beszélhetünk s elírhatjuk gyertyahány miatt este a nagy szájú kályhakezemből kipislogó tűzvilágnál éleltünk, helyzetünk jeremiáit. — Aztán látja tanító ur, a nép is szegény s hovatovább mind inkább a sok rendetlen élet miatt. Mai nap csak az unósors éli világát, a szegény nép csak végrehajtásra ébred, fekszik; az adót még kicsinálja a nép, de az a sok úzsora-végrehajtás, ez teszi tünkre a népet. Így aztán hogy jusszon iskolai adóba, tandíj, könyv, tinta, penna, kréta, palatáblára? A szegény nép eleget dolgozik, hogy élhessen; még innepnapokon is hétköz-napi módra dolgozik, s különösen a mezeti munkana-pok beálltával üres a templom, falun, városban foly a munka, kalmárkodás; aztán tanítanak a gyermekek az iskolában: „A te uradnak istenednek szombatja van, ne tégy akkor semmi dolgot.” Ezt is sokan csak papiron tartják, mint azt a rendeletet, amely a nyáron járt el faláról falura, hogy a ki ünneppnapon dolgozni merészel, öt forintig büntetetik. Az efféle rendeletek-hez úgy hozzá szokott a nép nagyobb része, hogy számba sem veszi s ennek következtében sem rende-letre, sem törvényre nem sokat hajt; aztán halad az erkölcs, a vallásosság, a népkönyvtárak alapítása, ol-vasás, írás, iskoláztatás, templomozás — de mikor? hiszen meg vasárnap sem lesz maholnap, ha csak így tartjuk s tartatjuk meg a rendeleteket. Pedig ugyan-csak dolgozik az állam és egyház közege s mind-egy-re születnek a törvények és rendeletek, a melyek maholnap feltumulják az emberek millióinak számát, még sincs rend. S mi ennek az oka? . . .

Légy takarékos, légy hasznos munkács az élet-nek, oh ifjúság! tanulj értelmesen munkálni és élni, mert csak így leszel a hazának bü gyermeke, csak így töltöd be szent hivatásodat. Add meg az istennek ami az istené, a királynak, ami a királyé. Szeresed felebarátodat, mint magadat. Tölcsd be lelkiismerete-sen, igazságosan azon helyet, melyre a gondviselés helyezett, s ne félj, nem bagy el a gondviselés; tisz-telni s áldani fog az emberiségi, ha most nem is, majd idővel, mikor átlatják nemes buzgólkodásodat.

Falusi.

Csornátal, 1877. márc. 10.

Helybeli lakós Szikszai János ur, mint a „Ne-mere” idei 18-dik számában is általa érintve lett 18 frt o. é. feltétlen rendelkezésem alá bocsátott — ezen őszneknek hasonfelét a bunyadmegyei előlathosodott magyarok részére, oly hazaifni kéreáll küldöm át szerkesztő urnak, miként annak illetékes kezekbe le-endő juttatását a maga útján és módján ne terheltes-sen eszközölni.

Mi az őszeg másik felét illeti, azt mai napon hosszafalusi állami felső népiskola igazgató tek. Pál Károly urnak oly elhatározással származtatam át — miszerint azt utolsó krajcárig hazai történelmi (m e n y-

nyiben, lehet 1848—49. eseményeket tárgyazó) könyvekre fordítani, s azokat ez évi zárviszga alkalmával, az arra érdemeseknek nemzet-különbség nélkül e cim alatt „a négyfalusi (Bácsfalu, Türkös, Csornátal, Hosszafalu) iparosok adománya” kiosztani sziveskedjek.

A nyugtázást e helyen kérem.

Remélem a bizalommal nem éltet vissza.)

Ezzel kapcsolatilag, mint örvendetes jelenséget felhozom a nyilvánosság előtt azt is, hogy amaz is-kolát látogató műfaragó tanító jelöltek részére a folyó 1877. tanév első felére; vallás és közoktatási m. kir. minster Tereft Agoston ur ő nagyméltóságá ide febr-uár 9-én 2538. szám alatt 170 frt o. é. engedélye-zott, mely összegből e hó 3-án Stöff János, Balázs Péter, Balázs István, Ruzska Mihály, Bálint István, Kocsis András és Bíró Lajos 10—10 frtnyi, Vagner Adolf 12 frt 50 kr. pap János 12 frt 50 kr. Balog Péter, Mina János és Legrádi Ferenc 15—15 frtnyi, Sának Samu pedig 30 frtnyi segélyben részesedett.

Részemről minden érdek, utógondolat és tartó-zkodás nélkül kijelentem, hogy e tekintetben is a ne-mes és fáradhatatlan közreműködésért a jutalmazottak, leg több halálal, köszönettel az intézet bizottsági el-nöke tiszteletes Molnár Viktor urnak tartoznak.

Vége azon reményben, hogy az olvasóközönség-nek teszek egy kis szolgálatot, helyén látom megem-líteni azt is, hogy t. Kupcsay János ur, ki a kérdé-selt intézetnél mint képzett műszobrász, műfaragó és rajztanári minőségben állandósított, mint biztos for-rásból értesültem, hajlandó minden névvel nevezendő bármily felekezeti templom díszítését — ide érve az aranyozást is, kívánt stílyben felelősség mellett el-vállalni.

Bíró Bajkó Lajos.

Zágon, 1877. márc. 11-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

Hogy itt Oláhország szomszédságában is erős akarattal a jóra, szilárd elhatározással a hasznos dol-gokra, fogékonysággal a műveltségre, szóval, hogy élet-képességgel bírnak, engedje meg azt becses lapjában közlé tetenem.

Mintegy három év előtt alakult Zágonban a pol-gári egy let, mely több hasznos intézményei közt céln tűzte ki azt is, hogy „tűzoltó-egylet”-et alakítson a községben.

Ezen nemes törekvése a polgári körnek, nem talált érzékenyen fűlekre, midőn ma mivel nemzetek, országok és városok példájára 76 önkéntes ép és fín-tal taggal megalakult a zágoni „önkéntes tűz-oltó-egylet.”

E szép szám mutatja a buzgó lelkesedést, igen azt, hogy Zágon község polgáira már rég feltűnt a felvilágosodás hajnala, mely ismét egy újabb tért mu-tatott ki a tovább-tovább haladásra, mely felszabadi totta az ést bilincseiből, hogy saszerűnyakon repil-hessen a köznevelődés terén.

Segítse isten Zágon előretörő polgárait nemes szándékukban dicső céljaik felé!!

Barabás Antal.

Legújabb.

Berlin, márc. 13. A „Tagblatt” jelenti: Diplo-maciai körökben hinni vélik, hogy Bismark hg Igna-tiuvvel szemben hajlandónak nyilatkozott a nemzetközi jegyzőkönyvet elvben aláírni, s hogy Ignatiev oly mó-dot javasolt, mely alkalmas Oroszországnak elégtételt szolgáltatni.

Páris, márc. 13. A „Temps” szerkesztője Igna-tiev tábornokkal való beszélgetéséről közleményt tes-z közzé, mely szerint azt mondta volna, hogy az ő mi-siója a konstantinápolyi konferencia határozatainak szentesítésére vonatkozó, s a hat hatalomtól eredő jegyzőkönyv vagy egyedül Törökország által aláírt és a többi hatalmak által ellenjegyzett okmány kieszköz-lése. A jegyzőkönyvben a hatalmak azon szilárd akaratuknak adnak kifejezést, hogy a reformok két havi határidő alatt keresztül fognak vitetni; nem lenne szükséges a hatalmak kollektív fölépése, de a jegyző-könyv szerint köteleztetnek arra, hogy a fegyveres interventiót, a jegyzőkönyvet aláírt hatalmak egyiké-nek megengedik. — Oroszországot az egyévi határidőbe, melyet formaliter Anglia sem hozott javaslatba, bele nem egyezik. Oroszország óhajtása az, hogy a béke fentartassék, minél fogva, ha Anglia bárcsak részleges beleegyezését is adná, ő folytatni fogná az alkudozá-sokat; a dolog azonban sürgős, mert az orosz hadse-reg tételenül nem maradhat.

Egyveleg.

— Tudsze-e lovat hajtani János? — kérdi egy utazó ur egy faluban lovakat váltva, az előtte álló kocsiától.

— Már hogyne tudnék, — válaszol az — hát nem ismer a tekintetes ur, hisz mikor tavaly annyira felfordult, hogy meg a keze is eltört, akkor is én vol-tam a kocsi.

Küttött az epemirigy Z. városban. A tanács — hogy a megrémült lakosságot megnyugtassa — kido-boltatta, miszerint „minden ház, hol az epemirigy ki-

*) Közszójik, hogy felhívásunknak engedett s az őszeg felét a legnemesebb ügy támogatására sziveskedett fordítani. Bár mind több éremnek ily nemesen előlathosodott magy-arjaink nemzeti ügyéért. A 9 frt elküldjük illetékes helyre s a nyugtát közölni fogjuk. Szerk.

üttött, csak azért zárattott be, mivel az orvosok nincse-nek itthonn, hogy a dolgot megvizsgálhassák.” Azon-ban az öreg dobos meglegedkezvén a rendeletről, ily formán adta ki a parancsot:

„Tudtára adatik mindenkinek, hogy a kolerától senkise féljen, mert most egy doktor sincs a városban!”

Férj és feleség el lettek ítélve bizonyos büntény miatt.

— Bele vagytok nyugodva az ítéletbe? — kérdi a bíró.

— A törvény szavai szentek előttem! — felelt a férj.

— Enyhítendő azonban szenvedéseket, megem-gedtetik, hogy egy börtönben legyenek.

Erre letérdelt a férj és kegyelemért könyörgött, hogy „a büntetést már engedjék el”.

Vacsorált a diák, vacsora végeztével rozsol érzé magát, mert egyetlen árva fillér se verte zsebébe.

Végre is kénytelen volt a vendéglősnak kijelen-teni, hogy fizetni nem tud, de ahelyett énekel ő egy olyan nótát, mely többet ér a vacsora áránál.

A vendéglős beleegyezett.

A diák több népdal elénekléséhez kezdett, de a vendéglős mindenikre azt felelte:

— Nem jó.

A diák végre boszusan zsebéből tapogatta s éne-kelni kezdé:

— Jere ki picula, jere ki.

A vendéglős erre azt mondta:

— Ez már jó.

— No, ha jó, elégedjék meg vele s a vacsora ki van fizetve, — szólott a diák s kalapját véven, fűtyörészre távozott.

A cs. kir. gyalog ezrednek Fogarásban székelő hadkiegészítő parancsnokságához egy szabadságot tar-talékos tizedes (káplár) egy szakaszvezető réséről nyert bántalmazás következtében szöröl szóra a követ-kező kérelmet nyújtotta be:

A címlapon ez áll:

✓ A cs. k. 2k Gyalog Ezredes urnak

Helyben

Fogarason

kérelme

Abody Istvánnak

elbocsátott zászlódtól

Mag a kérelem következőleg hangzik:

Cs. k. 2k Gyalog ezredes urnak

Helyben

Jelentés

A mely szerint a mainapon aol irtt hogy 17-ik szá-zadnál lévén Czugsz Vezető Dobölcsa tagnap aaz folyo ho 30-án deledt káromkodva és szidalmazással rám jöt az Öklyivel kezdvén nevezni az Istent szid-vén ugy anyira hogy meg az In get Testemről la-haszidván.

Telhat 31én Reportra állottam az százados urnál és a főnöbi Terjeztést kértém hanem a helyet hogy főnüb terjezse meg bozárván 10 órátol kezdve 12 óráig s engem hibásnak találtott hibás nem vagyok tör-vény igazsággal éllek.

telhat m.*) az jelentem és legnagyobb alázatossággal kérem az al ezredes urat hogy méltotassan engem kihalgatni és kipohtolnai a kérelmet ezenel bizonyitom tanukkal

tanok

1 czimzetes örmerster X. X.

2 Freiter M. I.

3. Infonterist V.

4. D.

1876 31/7.

Abody István

szenvedő

VEGYES.

— A f. hó 11-én rendezett műkedvelői előadás összes jövedelme volt 30 frt 40 kr, melyből felülfel-tek: mélt. gr. Pálffy, helybeli méntelepi örnagy ur 1 frt 20 kr, ev. ref. lelkész Fülöp Géza ur 60 kr, ügyvéd Veress Gyula ur 60 kr és Pál István ur 2 frtot, melyért midőn szives köszönetünket nyilvánítnk, egyszersmind tudatjuk, hogy noha a jövedelem nem fedezte a kiadásokat, mindazáltal a felülfizetett 4 frt 40 kr összeg az építendő ref. templom alap javára, illető helyre átszolgáltattott. — Nem tehetjük egyuttal, hogy a „Nemere” mult számában megjelent azon szí-ves figyelemzetésért, miszerint a műkedvelői előadá-sokról jó előre lenne értesítendő a n. é. közönség — köszönetet ne mondjunk; de l. gyen szabad itt azon meggyöződésünknek adni kifejezést, hogy a folyó hó 11-én tartott előadás iránti részvétlenséget legkevésbé okozta az előre nem hirdetés; mert a hírlapolvasók ez előadásról tudomással birhattak a széthordott zsinlapok-ból s így az említett eset csak a vidéki közönségre nézve állhatna; de másfelől kellő tudomást szerzehe-tett a közönség egy része azokról is, kiknek — nem tekintve az előadás célját — többeket sikerült az elő-adáson megjeleneésről lebeszélni és visszatartani. — Egyébiránt jövőre igyekeznünk fognak a jó előre való hirdetéseket is szem előtt tartani, mely célból a jövő áprilból 2-án tartandó előadásra már ezuttal felhívjuk a nagyrédmű közönség becses figyelmét.

Műkedvelő.

— Szemerjának Sepsí-Szentgyörgy városával leendő egyerítésével nyer Szemerja lakossága mindon

*) m. — a kérelmező nyilatkozata szerint — azt teszi: másodsor.

tekintetben, s nem hiszi azok közül senki, aki a közjót szívén hordja, hogy az hasznára ne lenne. Azoktól pedig, kik ellenzik az egyesítést, Szemerja józan polgársága ne kérjen tanácsot, ne kövesse őket: azok részint csak is jó emberek lehetnek, aztán punktum; részint némelyek csak a polgárok börtön félti, melyet oly sok időtől fogva kollektor, nyilvántartó, sat, cím alatt nyírt. — Uram szabadíts meg minket Zsidó Samutól!

Egy szemérja.

— Szemerja község lakosait figyelmeztetjük, ne engedjék magokat a csatlakozás kérdésében egyes, személyes érdekek által vezetett egyének által félrevezetett. A Seps-Sztyeggyel egyesülést Szemerja közvetlen érdeke követeli, s ha kicsinyes érdekekért ez ügyet elodázzák a Szemerja jövőjét kockára teszik, melót lesznek az utókor hibáztatására. Jövő számunkban ez ügyről kimerítően foglalkozunk.

— Meghívás. Folyó hó 21-én, szerdán délután 3 órakor a ref. templomban tartandó egyházi közgyűlésre a helybeli ref. egyházközség minden álló tagja tisztelettel meghívatik. S. Sztyeggy, 1877. márc. 16. Fülöp Géza, ev. ref. pap.

— A felolvasó-egylet vasárnap este tart, felolvas dr. Albu Mózes „az örök ifjak, vagy agglégé nyekről”. Ez este felfeljük közönségünk figyelmét.

† Necrolog. Néhai Ince Lajos, cs. kir. volt székely huszár főhadnagy özvegye Gödri Julianna, a maga és leánya Vöcsi Róbertné, Ince Laura és gyermeke nevében, kir. albiró Gödri Ferenc maga és neje Lengyel Lujza és gyermekeik nevében; unokái: Fejér Árpád, Fejér Béla és Fejér Laura, Csiki Vilmosné, fájdalomdult kebellet tudatják néhai Gödri Ferenc, volt Seps egyházközségi esperes özvegyének özvegye Gödri Ferencné, szül. Mihály Juliannának a folyó hó 11-én, délután 3 órakor agyszélhűtés következtében történt kimúlását. Elfeledhetlen férjével 53 évet élt boldog házasságban, 6 esztendő özvegységben töltött; élete 80 ik évében rövid szenvedés után jobbléte szenderült. Legyen álma csendes!!

† Necrolog. Alcsernátoni Molnár Zsigmond, h. ügyvéd, a dr. Gece „ember szereteti intézet” ügyvivője és neje Ince Rozália, egyetlen gyermekek immár Gizella, egy özv. Molnár Sámuelné, Antal Borbára mint nagynya, melyen megszemélt szívevel tudatják, hogy a szüleit forrón szerető fia, a legemesebb érzesű testvér, a leggyöngédebb unoka Alcsernátoni Molnár Geiza, első évi bölcsész február 26-án elhunyt élete 17 ik évében. Nyugodjék békén a felejtethetetlenek áldott porai!!

— Leforrázta magát. K.-vásárhelyi polgár és törvényszéki írnok Finta Mózes fia Márton, ki egy időtől fogva elmeavarádásban volt f. év és hó 10-én vagyis szombat este egy üst forró lugot magára öntött és teljesen elégett, minek következtében másnap meghalt.

— A hivatalos lap közelebbi száma a pénzügy-miniszter három rendeletét hozza. Az első az adófelügyelőkhöz van intézve, kik felszólíttatnak, miszerint az adó-felszámolási bizottságokba a pénzügyér által meghívandó két rendes és két póttagra névze mielőbb terjesszenek be javaslatot s e mellett szemmel tartván a törvény rendeletét, e tagokat az önálló s az iparviszonyokban jártas személyek köréből válasszák. — A második az összes törvényhatóságokhoz van intézve arra nézve, hogy a felszámolási bizottságok tagja fele részben a föld- és házbirtokosok, fele részben pedig a tőkepénzes adókötelesek közül válassztassanak. — A harmadik rendelet a pénzügyi igazgatóságoknak, adóhivataloknak szól, utasításokat adva elbűk az egyenes adók evidenciában tartására.

— Uzsona-törvényt sürgősen osztrák szomszédaink a maguk számára is. A Reichsrath egyik bizottsága felszólítja a kormányt oly javaslat betérjesztésére, mely az összes osztrák tartományokra kiterjedő hatályal állítson korlátokat az uzsonások tulkapásai elé.

— Az országgyűlés második ülészaka a hét végén záratik be királyi leirattal. A képviselőház azon bizottságai, melyekbe az új ülésszak elején a tagok ujra megválasztandók lesznek, pár nap alatt befejezik a jelen ülésszak alatti működésüket.

— Március haváról gyönyörű dolgokat jövedől egy francia csillagász: Nick M., Perigueuxben. Amily gonoszul kezdődik, úgy tartja ki mindvégig ez a szép hónap; mert — ugymond Nick — az astronomikus viszonyok keveset változnak az egész hónapban; s ha lesz változás, az csak rosszabbra lesz. A metsző hiddal kezdődő hónap hirtelen fürgetegessé válik; majd nagy hóesések következnek, különösen nyugati Európában erős hófertegekkel. Március 13—18 és 26—31-ikéig végre 21—24-ikéig lesz a legnagyobb megpróbáltatás. E három periódusban zord, rideg idő várható, mely a britanniai szigetekről viharokkal indul el, áthalad az atlanti óceán keleti vidékén, míg végre a földközi tengerre és országaira tér át. Közbe eső, köd és rengeteg havazás, különösen Európa északi és középső oszágaiban. 4—12-ig a Balti tenger és a földközi tenger vidékein. A hónap első fele különben — némi kivételek leszámolásával, melyek leginkább a déli és délnyugati vidékekre esnek, általában még enyhébb lesz; a második fele azonban mégesebb, viharosabb lesz, nevezetesen északon és közép Európában. Havazás leginkább 8—15-éig, azután 22. 28-ika táján várható. Esőzés helyenként a hónap tíz első és tíz utolsó napjában fordul elő nagyobb mértékben. Derült idő csak igen szörványosan, ez is csak a szeledebb tájakon a leginkább a hónap első felében. Miből az következhetik, hogy mi már kivettük a ránk eső részt az idő járából még a hónap elején s ezután már csak a rosza marad.

— A leégett Páris főgyújtójának bűnpere. A világ a megvetés iszonyával fordult el az 1871 párisi tüzvész és rombolás rendezőtől. A vád a földosztókra (communistákra) hárult, kik a lázadást felszították s csak a világ e szép városának romjain tették le utálatos fegyverüket. E hó 8-án és 9-én került a párisi esküdtszék előtt tárgyalásra Priore de Camblenak, az első kerület polgármestere fiának bűnpere, mely más világításba helyezi Páris elpusztulását. A vád imce: 1. Hogy butorát a Phönix biztosítótársaságnál 200.000 frankra biztosította. 2. Négy nagy ládát már eleve elhárított, melyek értékes tárgyakat tartalmaztak. 3. Butorait az előkészületek megtétele után köölajjal bekenete és felgyújtotta. Tette azonban kiderült, de a „becsületrend” tagja lévén, nem fogadtatott be azonnal. A vizsgálat folyamán aztán kistult rá, hogy ő már az 1871. évi kommun-lázadás alkalmával négy házat gyújtott fel a saját házat, a csód alatt lévő atyját, a csódötmegegondnokét és az ügyvédét. Ezért aztán mint károsult 50.000 frank kárpótást kapott a fővárostól. A tüzvész miatt pedig több mint 50 személyt ítéltek az ő feljelentése folytán halálra, részint gyaláraságra. A közvélemény őt tartja egész Páris felgyújtójának.

— Az utolsó hivatalnok. Nagyvárad derék polgármestere Sal Ferenc a városi pénztár gyakran szorult helyzete miatt egyszer — s mindenkori kimondja, hogy az ő fizetését csak akkor adják ki neki, ha a hónapra eső mindennemű fizetést és segélyezést márkifizetnek. Ő legyen az, ki utóljára kapja fizetését, s az ő illetőségét előbb adják annak, kinek arra égetőbb szüksége van. E tett önmagában bordja dicséretét, de egyuttal szomorú világot vet finánciális állapotainkra.

— Az oláhok panasza. Román Miron szebenmegyei alpapához és hivelhez körlevelet intézett, melyben rámutat a magyarok és oláhok közötti egyenetlenségre s arra inti őket, hogy a vizsály sajnos következményeket hozhat. 101 oláh kereskedő, iparos és földmives feliratot intézett hozzá, melyben elmondják, hogy az egyenetlenségnek csak a magyarok az okai, mert miért nem művelik az oláh nyelvet s miért üldözik őket mindenütt. Az oláh sajtó sajtó igazgatásai előttük ismeretlenek, mert az csak természetes, ha az ő szenvedéseiket világá kiáltani, mivel az az egyedi elégtételök.

Nyilvános köszönet.

Ehrenkranz s. sztyeggyi izraelita tanító urat már hat év óta ismerem, mint oly tanítót, ki a gyermekek tanítása körül a szülék osztatlan becsülését kidermelte. Most, midőn gyermekeimet oly sikeres/eredménnyel tanította, kötelességemnek ismerem a tisztelt tanító urnak meleg köszönetemet kifejezni s őt a szülők pártfogásába, mint szorgalmas és gondos tanítót ajánlani.

Száraz-Ajtán, márc. 12-én.

Trattner Lajos.

Bécsi tőzsde és pénzek márc. 15.

5% Metalliques .	63 25	M. földt. kötv. .	74.25
5% nem. köles. .	67. —	Tem. földt. kötv. .	72.25
1860. államköles. .	109.25	Erd. földt. kötv. .	71.20
Bankrészevények .	825. —	Ezüst	112.10
Hitelrészevények .	150.10	Cs. kir. arany .	5 82
London	123 45	Napoleon'd'or .	9 85

Felelős szerkesztő: Vécsy Róbert.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

Házaladás.

Az Antos családán Előpatakán a sétatérrel szemben Ulitz Agoston és Imecs Jemő és Ernő urak szomszédságuk között 29. házszám alatt fekvő épületes telkek örökösön eladó; az eladással meg van bízva kiaborsósnyó id. Tompa Miklós. 3—3

Hirdetmény.

A málnási fürdőn a folyó idényre a vendéglő haszonbérbe adandó lévén jelentkezők a kiadás feltételeit Seps-Sztyeggyön Ötves Pál gyógyszer-tárában betekinthetik.

Jelentkezők bezárólag folyó évi március végeig fogadtatnak el. 2—2

ÁRVEREZÉS.

Alcsernáton közönsége északkeleti végén a birodalmi ut mellett a „Vig huszár” nevű vendéglő 1 hold, 330 □öl területtel, 2 lakó, 1 ivó ház, 1 kamra, alatta egy kővel kirakott, jó padlás és gerendákkal ellátott hármias pincéjű fából épült zsendelyfödelű házzal, egy fából épült zsendelyfödelű istálló szekérszinnel, egy deszkából kerített zsendelyfödelű sütő-ház, egy földött kugli és egy 8—9 öl mély földött kuttal, az egész telek deszka-kerítéssel ellátva, folyó év április 4-én délelőtt 10 órakor a többet ígérőnek örök áron eladatik. — Az árverezési feltevék megtekinthetők Alcsernátonban ex. rel. megyebíró Kovács Zsigmondnál. 1—3

Levélbeli megrendelések pontos eszközlése.

Gyönyörű szép női ruhakelmék a legdúsabb választékban bámulatos olcsón megszerezhetők

HAMBURGER ADOLF

divatár-raktárából Budapest koronaherceg-utca 8.

Minták ingyen és bérmentve.

2746

2-10

Dr. HANDLER MÓR

orvos-, sebész, szülész és szemész
gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű titkos betegségeket;

1) az önfertőzésnek minden következményeit, ugymint magömléseket

az ingerlékony gyengeséget, az ondófolysást, különösen a

tehetetlenséget
(elgyengült férfierőt);

2) huyesofolyásokat (még oly idültet is), nemzörések bujakóros fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjaiban és elcsufításaiban;

3) huyesöszküléseket;

4) friss és idült nyákfolyásokat nőknel, az ugynevezett fehér folyást, és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT;

5) bürklütéseket;

6) A huyhólyag betegségeit és mindennemű vizeleti nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és este 7 órá ől 8-ig

Lakik: Pesten, belváros, kigyóutca 2-ik szám alatt kigyó- és városházutca.

sarkán. (Rottenbiller-féle házban) 1. emelet, bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelek azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.

57-100